

Incidentevaluatie

Inzet 20 juni 2020

Vermiste zwemmer t.h.v. Beachclub Lemmer

Opgeleverd: 31-03-2021

Vastgesteld:

Uitgevoerd door:

R. Luiten MSc

drs. A. Monnier MCDm

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Managementsamenvatting	6
3	Incidentomschrijving	7
3.1	Incidentgegevens	7
3.2	Globale tijdlijn	9
3.3	Context van het incident	11
4	Melding en alarmering	12
4.1	Alarmering en doormelding	12
4.2	Inzet van eenheden (coördinatie en afstemming)	13
4.3	Coördinerende GMK	14
4.4	Alarmeringsopties voor een GMK	15
4.5	Protocollen en afspraken	16
5	Overige processen.	18
5.1	Op- en afschalen	18
5.2	Leiding en coördinatie	19
5.3	Informatiemanagement	21
5.4	Verbindingen	22
5.5	Publieksinformatie en woordvoering	23
6	Conclusie	24
6.1	Sub-conclusies	24
6.2	Aanbeveling	24
6.3	Eindconclusie	25
	Bijlage A Enquêteresultaten	27

1 Inleiding

Evaluëren na incidenten is belangrijk om te behouden wat goed gaat en te verbeteren wat beter kan. De samenwerkende en hulpverlenende (meldkamer)organisaties rondom het IJsselmeer en de Waddenzee willen daarom hun respons op incidenten waar nodig versterken.

Evaluëren in deze zin is het verzamelen en interpreteren van informatie ten behoeve van het bepalen van een objectief waardeoordeel over het proces en het resultaat van incidentafhandelingen door de verschillende samenwerkende meldkamers.

Het doel hiervan is:

- Vaststellen of de werkwijzen, procedures en plannen volgens verwachting zijn gebruikt en werkten.
- Op de kwaliteit van de samenwerking kunnen reflecteren zo nodig verbeteren.
- Op het eigen handelen kunnen reflecteren en zo nodig verbeteren.

Gebruikte bronnen

- Door de evaluatoren opgestelde tijdslijn over het incident en de respons van de betrokken hulpverlenende (meldkamer)organisaties. Op basis van, wanneer beschikbaar;
  - De logging uit Vision betreffende het incident (Kustwachtcentrum).
  - De logging uit GMS betreffende het incident (Gemeenschappelijke Meldkamers)
  - De logging van overige meldkamersystemen.
- Geluidsopnames van alle recorded desks van het Kustwachtcentrum, de Gemeenschappelijke Meldkamers en overige meldkamers voor zover aangeleverd.
- Tekstbestanden zoals inzetrappen, de call collection, NOTAM request, enzovoorts.
- Mediaberichtgeving rondom het incident.
- Input via digitale vragenlijst van en zo nodig gesprekken met:
  - De betrokken (leidinggevend) meldkamercentralisten (ongeacht welke organisatie).
  - De betrokken leidinggevend en/of coördinerende ter plaatse bij het incident (ongeacht welke organisatie)

2 Managementsamenvatting

Om zaterdag 20 juni 12:18 uur kwam bij het Kustwachtcentrum een melding binnen vanaf het strand in Lemmer. De melder had zijn collega 10 minuten daarvoor het water in zien gaan in zijn zwembroek, maar sindsdien was hij niet meer te vinden. Vanuit het Kustwachtcentrum is direct gereageerd met het oproepen van de dichtstbijzijnde reddingseenheden.

Na enkele uren zoeken in het gebied zonder resultaat werd besloten weer af te schalen. Het is niet gelukt de man te vinden. Inmiddels waren de politie en de brandweer aangesloten bij de zoekactie. Later in de avond werd het stoffelijk overschot gevonden en door de politie geborgen.

Alarmering en doormelding van het incident tussen de betrokken meldkamers is conform de afspraken in het IBP verlopen. Het onderling informeren van betrokken meldkamers naar elkaar is niet goed verlopen. Betreffende het onderling informeren van betrokken meldkamers staan geen specifieke afspraken of eisen in het IBP IJsselmeer.

De locatie zo dicht op de grens tussen nat en droog heeft vanuit zowel het KWC als de GMK NN niet geleid tot overleg over mogelijke bijstand van de landzijde aan de SAR-actie. Op basis van de inhoud van de scenariokaart is het te begrijpen dat in eerste instantie niet is gedacht aan inzet van brandweereenheden voor assistentie bij de SAR-actie.

Betrokken functionarissen zijn van mening dat laat om assistentie van de brandweer werd gevraagd. GRIP-opstapeling is bewust niet gedaan omdat het geen toegevoegde waarde zou hebben gehad. De coördinatie op de plaats van het incident met een MKO met SAR-liaison op het strand en een OSC op het water verliep goed en naar tevredenheid van de betrokkenen.

Het KWC heeft haar rol in de operationele leiding niet heel veel nadruk gegeven, maar dat was ook niet nodig bij dit incident. Daar waar voor een meldkamer of voor ingezette eenheden de inzet ongebruikelijk was had dit negatieve invloed op het informatiemanagement. De communicatiemiddelen werkten goed en werden goed gebruikt.

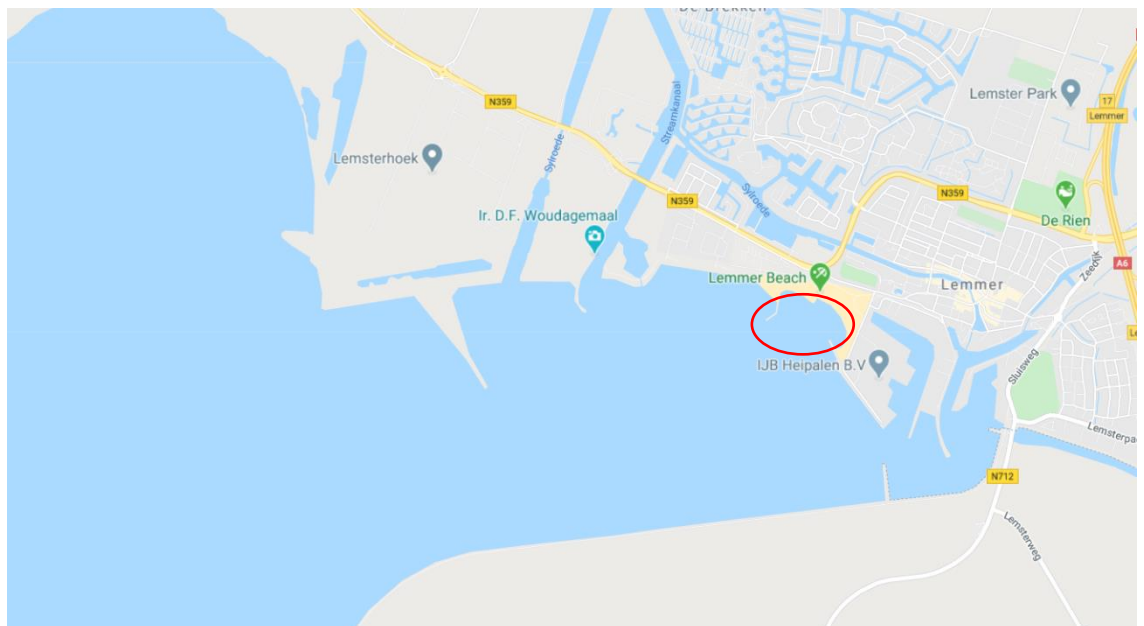
Specifieke afspraken over het delen van informatie tussen meldkamers, na de initiële melding, een grotere awareness bij meldkamercentralisten voor de betekenis van een locatie van een incident en toevoegen van specifieke aandachtspunten en/ of maatregelen voor incidenten vlak onder de kust aan "Scenariokaart 1, mens en dier in nood" in het IBP IJsselmeer kunnen hierin verbetering brengen.

3 Incidentomschrijving

Om 8:18 uur op zaterdag 20 juni 2020 lokale tijd kwam vanaf de 112-meldkamer in Dribergen bij het Kustwachtcentrum een melding binnen vanaf het strand in Lemmer ter hoogte van de Beachclub Lemmer. De melder had zijn collega 10 minuten daarvoor het water in zien gaan in zijn zwembroek, maar sindsdien was hij niet meer te vinden. Vanuit het Kustwachtcentrum is direct gereageerd met het oproepen van de SAR-helikopter Rescue 06, KNRM-station Lemmer en KNRM-station Urk. Ook het Kustwachtvliegtuig – de Coast Guard 01 – die al in de lucht was werd geretasked naar het incident om mee te zoeken. Uiteindelijk is met 4 reddingsboten, een SAR-helikopter en het kustwachtvliegtuig naar de man gezocht. Daarnaast zijn ook de hulpdiensten aan de landzijde geïnformeerd, waardoor ook de politie en de brandweer hun aandeel hebben kunnen leveren aan de zoekactie. Helaas zonder succes. Diezelfde avond rond 22:30 uur lokale tijd is het slachtoffer gevonden en geborgen door de politie.

3.1 Incidentgegevens

Incidentnaam:	Vermiste zwemmer bij Beachclub Lemmer, juni 2020
<i>Datum</i>	Zaterdag 20 juni 2020
<i>Tijd lokaal en utc</i>	12:18 uur lokale tijd 10:18 uur utc.
<i>Type incident</i>	Vermist persoon/ Persons missing
<i>Positie (lat/long) en nadere locatieaanduiding</i>	52°50.46N, 005°41.74E Lemmer t.h.v. Beachclub Lemmer.
Weersomstandigheden:	
Windrichting/windkracht:	WZW 248°, Windkracht 1 à 2
Bewolking:	Weinig
Zicht:	Goed, zonnig weer
Stroomrichting/snelheid:	Geen stroming
Golfhoogte ter plaatse:	Niet noemenswaardig
Watertemperatuur:	Plm. 20 graden
Ingezette eenheden:	
Varende eenheden:	Reddingboot Anna Dorothea KNRM-station Lemmer Reddingboot Palace Noordwijk KNRM-station Lemmer Reddingboot Kapiteins Hazewinkel KNRM-station Urk Reddingboot Marinus Cornelis KNRM-station Urk Surveillanceboot Provincie Friesland
Vliegende eenheden:	Rescue 06 (NHV SAR-helikopter Den Helder) Coast Guard 01 (Kustwachtvliegtuig) MMT-Lifeline 4 (ANWB Traumahelikopter Eelde)
Landeenheden:	Brandweer: Duikteam Sneek, Oppervlakte reddingsteams Lemmer en Balk, Tankautospuiten Lemmer en Echten, Officier van Dienst Brandweer. Woordvoerder brandweer (Op afstand). Politie: Surveillance eenheid, Operationeel Coördinator Politie. Ambulance: Ambulance. Traumateam (via Lifeline 4) Officier van Dienst Geneeskundig. Officier van Dienst Bevolkingszorg.

3.2 Globale tijdlijn

De tijdlijn van de belangrijkste gebeurtenissen van de zoekactie naar de vermiste zwemmer te Lemmer op 20 juni 2020.

Tijd	Gebeurtenis
12:19-12:23	Eerste melding bij het Kustwachtcentrum, doorgezet vanaf de 112-meldkamer Driebergen. Een buitenlandse melder, in het Engels met een Oost-Europees accent geeft aan: Collega is gaan zwemmen maar is niet meer uit het water gekomen. Volgens de melder is dit in Lemmer, aan de Noordzee. Op het Kustwachtcentrum wordt doorgevraagd; de man is 10 minuten geleden gaan zwemmen en dit is bij het Beach restaurant in Lemmer in de buurt.
12:24	KNRM-station Lemmer wordt gealarmeerd door het Kustwachtcentrum.
12:25	SAR-alarm wordt door het Kustwachtcentrum gemaakt voor de Coast Guard 06 (NHV SAR-helikopter).
12:26	Coast Guard 01 (vliegtuig) wordt door het Kustwachtcentrum gekoppeld aan het incident te Lemmer.
12:28	De Meldkamer Brandweer NN wordt door het Kustwachtcentrum op de hoogte gesteld van het incident. Een incident wordt opgemaakt en hierin wordt de politie, ambulance en de brandweer 'aangekruist'.
12:29	KNRM-station Lemmer meldt in bij het Kustwachtcentrum, lokale kennis wordt gebruikt om te achterhalen dat het beach restaurant de Beachclub te Lemmer moet zijn. Dit geeft aan op welke van de twee strandjes te Lemmer het incident plaatsvindt.
12:29	KNRM-station Urk wordt gealarmeerd door het Kustwachtcentrum.
12:30	Meldkamer Brandweer NN wordt door het Kustwachtcentrum op de hoogte gesteld van de alarmering van KNRM-stations Lemmer en Urk.
12:32	De eerste politie-eenheid, NN1504 wordt gealarmeerd en met prio 1 naar de beachclub gestuurd.
12:34	Tweede melding vanuit de Beachclub Lemmer, doorgezet vanaf de 112-meldkamer Driebergen naar het Kustwachtcentrum. Strekking; Dat een Poolse meneer kwam melden dat een meneer het water is gegaan en niet terug is gekomen.
12:34	CMIJ wordt door het Kustwachtcentrum in kennis gesteld van het incident.
12:34	KNRM-station Urk meldt aan het Kustwachtcentrum dat zij met twee boten ter plaatse gaan, net als station Lemmer.
12:34	De MMT-lifeline wordt gealarmeerd.
12:38	De Meldkamer Brandweer Flevoland wordt door het Kustwachtcentrum op de hoogte gesteld dat van Urk de twee boten gealarmeerd zijn, net als van Lemmer en dat er van de Kustwacht een helikopter en een vliegtuig boven het incident vliegen. De meldkamer brandweer Flevoland hoeft – desgevraagd – niets te betekenen.
12:40	De boot van handhaving van de Provincie Friesland meldt zich bij het Kustwachtcentrum om te helpen zoeken
12:41	In contact tussen het Kustwachtcentrum en de Meldkamer Brandweer NN komt naar voren dat er al een ambulance is aangestuurd naar het incident (12.36 uur ter plaatse). Er is ook een MMT-lifeline onderweg. Deze informatie is nieuw voor het Kustwachtcentrum.
12:41	De eerste politie-eenheid meldt zich ter plaatse.
12:43	Coast Guard 01 meldt zich on scene. Er wordt dan reeds met 3 boten gezocht.
12:48	De Anna Dorothea wordt door het Kustwachtcentrum gevraagd On Scene Coordinator (OSC) te worden, wat wordt geaccepteerd.
12:58	De MMT-lifeline meldt zich ter plaatse.
13:00	Sitrep van de Anna Dorothea. Met drie boten reeds ter plaatse. Urk bijna ter plaatse. Lopend in het water op linie aan het zoeken.

- 13:00 Via de Meldkamer Politie NN worden door de Meldkamer Brandweer NN diverse eenheden gealarmeerd om te ondersteunen met het zoeken in het ondiepe water. Gelogd wordt dat het Kustwachtcentrum hiervan is geïnformeerd, de informatie is bij het Kustwachtcentrum niet bekend geworden.
- 13:02 De brandweereenheid 5710 meldt zich na alarmering bij de Meldkamer Brandweer NN en krijgt de opdracht naar de beach club te gaan om te helpen zoeken. *"Hoewel het IJsselmeer niet ons gebied is, is onze gedachte dat we wel kunnen assisteren met het langslopen van de kustlijn"*.
- 13:18 Officier van Dienst Brandweer is ter plaatse.
- 13:19 Vanuit de politie is een Burgernetmelding gestart.
- 13:20 Sitrep van de Anna Dorothea. Nog steeds aan het zoeken, lopend in het water. De brandweer is inmiddels op linie aangesloten.
- 13:25 Vanuit de politie is een Waternetmelding gestart.
- 13:30 De Coast Guard 01 gaat return to base vanwege einde endurance.
- 13:32 Vanuit de Meldkamer Brandweer NN wordt de Officier van Dienst Bevolkingszorg bijgesproken.
- 13:54 De Rescue 06 gaat return to base vanwege einde endurance.
- 14:00 Sitrep van de Anna Dorothea. De brandweer is samen met de politie langs de kant aan het zoeken. De KNRM heeft met de brandweer en de politie ook een linie om lopend in het water te zoeken
- 14:15 De Kapiteins Hazewinkel wordt geretasked naar een ander incident. 5 van de 9 bemanningsleden blijven te Lemmer om op linie te blijven zoeken
- 14:20 Afstemming tussen de Anna Dorothea en het Kustwachtcentrum over het incident.
- 14:31 Brandweer gaat inpakken en retour.
- 14:32 Politie neemt incident over. Niets meer aangetroffen. SAR is inmiddels overgegaan in berging.

Later die avond wordt de vermiste persoon aangetroffen en door de politie geborgen.

3.3 Context van het incident

Lekkere weersomstandigheden maakten dat het strand bij Beachclub Lemmer op zaterdagochtend 20 juni 2020 voor vier mannen de plek was waar zij hun weekend genoten. De melder van het incident en een 51-jarige Roemeen (collega's) zijn onderdeel van het groepje. Wanneer de 51-jarige Roemeen 10 minuten niet meer gezien is nadat hij is gaan zwemmen, werd alarm geslagen via 112.

De toegesnelde KNRM, maar ook het Kustwachtvliegtuig wat al airborne was en de Coast Guard 06 startten een zoekactie. Ook aan de landzijde is ingezet door zowel de politie, brandweer als ambulancedienst. Het water is relatief ondiep en de locatie waar de man zich kan bevinden van beperkte omvang. Besloten werd om op linie, lopend in het water, te zoeken naar de man. Vanuit de lucht werd het kleine zoekgebied en de aangrenzende waterkant in beide richtingen afgezocht.

Enkele uren na de start van de zoekactie werd besloten af te schalen. Het was niet gelukt de man te vinden. Inmiddels deed de politie ook onderzoek in bijvoorbeeld de auto van de vermiste persoon. Er waren geen signalen van bijvoorbeeld een verwarde geestestoestand.

In de avond werd het stoffelijk overschot gevonden en door de politie geborgen.

4 Melding en alarmering

Het aannemen van een melding van een incident en het alarmeren van de eenheden is de eerste stap het opstarten van een incidentbestrijdingsorganisatie. Voor een snelle hulpverlening is het belangrijk dat een melding snel wordt omgezet in een effectieve alarmering. Dat is te bereiken door een vaste structuur te hanteren voor de verwerking van een melding en de alarmering van eenheden. Zoals vermeld in IncidentbestrijdingsPlannen (IBP's) voor het IJsselmeer en voor de Waddenzee.

Plannen en werkwijzen

De vaste structuur waaraan wordt gerefereerd biedt handvatten voor goede melding en alarmering, ook onder bijzondere omstandigheden. De structuur is vastgelegd in plannen, werkwijzen en afspraken. Deze zijn vastgelegd en beproefd, maar niet onfeilbaar. Bij elk van de hieronder volgende onderdelen kan daarom zowel in worden gegaan op de inhoudelijke melding en alarmering (is het goed gegaan?) als het aanhouden van de afgesproken structuren hierin (is het goed gedaan?).

4.1 Alarmering en doormelding

Meldingen kunnen op verschillende meldkamers binnenkomen. Dit zijn het Kustwachtcentrum (KWC), de gemeenschappelijke meldkamers (GMK) van de veiligheidsregio's en de verkeersposten van de nautisch beheerders. Naar aanleiding van de melding bij één van deze meldkamers, volgt alarmering en doormelding bij de andere betrokken meldkamers.

Iedere meldkamer alarmeert zijn eigen eenheden. Het KWC onderneemt de (eerste) acties vanuit de procesverantwoordelijkheid voor Search and Rescue (SAR). Het zo snel mogelijk doorzetten van de melding, als deze niet bij de daarvoor verantwoordelijke meldkamer binnenkomt, is van groot belang.

De vraag die centraal staat in deze paragraaf is of alarmering en doormelding van de initiële melding adequaat en volgens afspraken is gebeurd.

4.1.1 Bevindingen

De initiële melding kwam via de landelijke 112-centrale in Driebergen direct binnen bij het KWC om 12:19 uur. Een tweede melding van het incident kwam om 12:31 uur via de landelijke 112-centrale binnen bij het KWC.

4.1.2 Analyse

De initiële melding en de tweede melding zijn door de landelijke 112-centrale Driebergen direct doorgeschakeld naar het KWC. Hierdoor kwamen deze meldingen direct bij de juiste meldkamer terecht. Het doorschakelen door de landelijke 112-centrale is zo snel mogelijk gedaan. Dit is conform de afspraken in het IBP IJsselmeer.

4.1.3 Sub-conclusie

Alarmering en doormelding van het incident tussen de betrokken meldkamers is conform de afspraken in het IBP verlopen.

4.1.4 Aanbeveling

Geen.

4.2 Inzet van eenheden (coördinatie en afstemming)

Conform het IBP alarmeert iedere meldkamer zijn eigen eenheden. Op basis van de primaire procesverantwoordelijkheid voor Search and Rescue dient het KWC de eerste stappen te ondernemen.

De centrale vraag bij dit onderdeel is of op basis van de beschikbare (eerste) informatie de juiste inzet van eenheden (kwantitatief en kwalitatief) wordt geïnitieerd. Over de inzet van deze eenheden dient afgestemd te worden en de inzet van deze eenheden dient gecoördineerd te worden.

4.2.1 Bevindingen

Naar aanleiding van de initiële melding heeft het KWC de eigen eenheden gealarmeerd. Daarna om 12:28 uur heeft het KWC de Gemeenschappelijke Meldkamer Noord-Nederland (GMK NN) geïnformeerd over het inzetten van de beide reddingboten van het KNRM-station Lemmer. Daarna volgen vanuit KWC en GMK NN alarmeringen. Zie onderstaand schema:

KWC	Tijd	GMK NN
Ontvangst initiële melding. (4 min.)	12:19	
Alarmering reddingboten Lemmer 1&2.	12:24	
Alarmering SAR-helikopter.	12:24	
Re-routing kustwachtvliegtuig.	12:26	
Info GMK NN inzet rddbnt. & vliegtuig.	12:28	Info inzet bij strand Lemmer.
Alarmering reddingboten Urk.	12:29	
Info GMK NN inzet rbn. Lemmer & Urk.	12:30	
	12:31	Persalarm Fryslân P-2000.
Ontvangst tweede melding.	12:31	
	12:32	Alarmering politie-eenheid NN 1504.
	12:32	Alarmering ambulance 02145.
Info CMIJ over SAR-actie bij Lemmer.	12:33	
	12:34	Alarmering Lifeliner 4.
	12:35	Alarmering OvDG piket.
Vraag GMK NN over inzet ambulance.	12:41	Bevestiging ambulance & traumaheli.

Om 12:38 uur werd ook de GMK Flevoland geïnformeerd over de inzet van de reddingboot van het KNRM-station Urk.

4.2.2 Analyse

Het KWC heeft eerst de eigen eenheden gealarmeerd en vervolgens de andere meldkamers geïnformeerd over de ingezette SAR-actie. Gezien het aantal handelingen wat moet worden verricht voor het alarmeren en briefen van de eigen eenheden is het begrijpelijk dat het informeren van de GMK's aan de landzijde na enige minuten wordt gedaan. In dit geval is opvallend dat de GMK NN tweemaal door het KWC is geïnformeerd over de inzet van het kustwachtvliegtuig en de reddingboten van het KNRM-station in Lemmer, 9 minuten en 11 minuten na de initiële melding bij het KWC. In het IBP worden geen eisen gesteld aan het informeren van de betrokken meldkamers naar elkaar. Het betrof ook een standaard melding over de inzet van de reddingboot aan de Meldkamer Brandweer Noord-Nederland. Uit de enquête bleek dat dit ook als een standaard melding is opgevat.

Korte tijd hierna werd ook de CMIJ geïnformeerd over de SAR-actie met een overzicht van de ingezette eenheden. Ten slotte werd de GMK Flevoland geïnformeerd over de inzet van de reddingboot van het KNRM-station Urk. Hierna waren alle betrokken meldkamers door het KWC geïnformeerd over de inzet van eenheden voor de SAR-actie.

Opvallend is dat vanuit de GMK NN geen informatie werd gegeven aan het KWC over de eenheden die door de GMK NN werden gealarmeerd en ingezet. Hierover vond geen coördinatie en afstemming plaats. Pas na vragen van het KWC of een ambulance naar het strand bij Lemmer was gestuurd werd bevestigd dat politie, ambulance en een traumahelikopter waren gealarmeerd. Dit laatste is wel van belang om te coördineren omdat er risico's zijn verbonden aan het inzetten van meerdere vliegende eenheden in een klein gebied. De vliegende eenheden kunnen dat ter plaatse ook onderling regelen, maar het is goed om dit vooraf kenbaar te maken en de helikopter- en vliegtuigbemanningen daarover vroegtijdig te informeren om ongevallen te voorkomen.

Overigens staan in het IBP IJsselmeer geen afspraken over het onderling informeren van betrokken meldkamers in het kader van coördinatie en afstemming van inzet van eenheden. Alleen het algemene uitgangspunt dat de juiste informatie in de juiste vorm en op het juiste moment beschikbaar moet zijn voor degenen die deze nodig hebben. Coördinatie en afstemming worden wel beschreven in het kader van het vaststellen van aanlandingsplaatsen.

Opvallend is ook dat de locatie van dit incident zo dicht onder de kust niet heeft geleid tot overleg tussen het KWC en de GMK NN over de mogelijkheden van bijstand aan de SAR-actie vanaf de landzijde. Men heeft de scheiding tussen land en water, die ook de scheiding is tussen de verantwoordelijkheden tussen het KWC en de GMK NN als heel letterlijk opgevat. In de enquête wordt ook gezegd dat het een inzet op het IJsselmeer betrof en 'dat was dus voor de Kustwacht'. Voor wat betreft procesverantwoordelijkheid voor SAR is dat correct, maar voor wat betreft inzet van eenheden hadden beide meldkamers in het belang van hulpverlening aan het slachtoffer ook over de grens tussen nat en droog heen kunnen kijken. De politie meldkamer en meldkamer ambulance hebben dat wel gedaan, de meldkamer brandweer niet.

4.2.3 Sub-conclusie

Het KWC heeft andere betrokken meldkamers geïnformeerd over de inzet van de door haar gealarmeerde eenheden. De GMK NN heeft het KWC (als procesverantwoordelijke SAR) niet geïnformeerd over de door haar gealarmeerde en ingezette eenheden. Betreffende het onderling informeren van betrokken meldkamers staan geen specifieke afspraken of eisen in het IBP IJsselmeer.

De locatie zo dicht op de grens tussen nat en droog heeft vanuit zowel het KWC als de GMK NN niet geleid tot overleg over mogelijke bijstand van de landzijde aan de SAR-actie.

4.2.4 Aanbeveling

Procesverantwoordelijkheid kan alleen goed worden ingevuld wanneer voldoende informatie beschikbaar is over de uitvoerende eenheden. Neem in het IBP IJsselmeer afspraken op over het onderling informeren van bij een incident betrokken meldkamers. Zorg ervoor dat deze afspraken worden geïmplementeerd in de werkwijzen van de meldkamers.

Zorg voor een grotere awareness bij meldkamercentralisten voor de betekenis van een incidentlocatie voor mogelijke inzet van eenheden. Een incident zo dicht onder de kust is niet hetzelfde als midden op het IJsselmeer. Assistentie vanaf de landzijde kan dicht onder de kust een reële optie zijn die dient te worden overwogen en besproken tussen KWC en een betrokken GMK.

4.3 Coördinerende GMK

Bij incidenten op het IJsselmeergebied doet zich regelmatig de situatie voor dat verscheidene veiligheidsregio's met hun meldkamers betrokken zijn. Bij het betrekken van verscheidene

(of meer dan één) meldkamers, is een centraal punt aangewezen als coördinatiepunt: de coördinerende gemeenschappelijke meldkamer (C-GMK).

De centrale vraag in deze paragraaf is of de coördinerend GMK in dit incident haar rol heeft gepakt zoals verwacht wordt c.q. mag worden.

4.3.1 Bevindingen

De locatie van het incident bij het strand van Lemmer was in het gebied van de GMK NN. Om 14:20 uur nam de GMK Flevoland contact op met de GMK NN om te melden dat ze een duikteam konden leveren als dat nodig was. Op de mededeling dat de SAR net overgegaan was in berging, boden ze het dregteam aan.

4.3.2 Analyse

De locatie van het incident bij Lemmer lag in het verzorgingsgebied van de GMK NN en de GMK NN is voor dit gebied tevens de C-GMK. De GMK Flevoland was op de hoogte van de SAR-actie omdat ze waren geïnformeerd door het KWC. Het was dus juist dat de GMK Flevoland contact opnam met de C-GMK NN om bijstand aan te bieden.

De GMK NN heeft andersom geen contact opgenomen met de GMK Flevoland omdat alle benodigde eenheden¹ op kortere afstanden binnen Friesland beschikbaar waren.

4.3.3 Sub-conclusie

De GMK NN hoefde niet de rol van C-GMK op te pakken.

4.3.4 Aanbeveling

Geen.

4.4 Alarmeringsopties voor een GMK

Meldingen via vaste lijnen komen direct bij de GMK van het betreffende gebied. In de Randmeren kan het daarom zo zijn, dat een GMK de eerste melding van een incident ontvangt. Hieronder zijn de alarmeeropties voor een GMK uitgewerkt. De GMK kiest de optie, afhankelijk van waar de incidentlocatie is.

1. *Indien de incidentlocatie dicht bij de kant is, gaat de alarmering als volgt:*
GMK alarmeert eigen eenheden en informeert het KWC en de C-GMK. De C-GMK en het KWC onderhouden vervolgens contact.
2. *Als de incidentlocatie niet dicht bij de kant is, of wanneer de locatie onbekend is, dan gaat de alarmering als volgt:*
GMK alarmeert het KWC. Het KWC licht de C-GMK in. De C-GMK heeft de coördinerende rol en heeft contact met GMK over wel of niet alarmeren eenheden GMK

4.4.1 Bevindingen

Het incident bij Lemmer is door de landelijke 112-centrale in Driebergen direct doorgeschakeld naar het KWC. De melding is niet eerst door een GMK ontvangen.

---

¹ Het zoekgebied voor het strand van Lemmer was klein waardoor niet veel eenheden nodig waren.

4.4.2 Analyse

De alarmeringsopties voor een GMK waren bij dit incident niet van toepassing omdat de melding niet eerst bij een GMK binnenkwam. Uit de tekst van het IBP IJsselmeer blijkt bovendien min of meer dat deze opties specifiek voor de randmeren zijn opgesteld.

4.4.3 Sub-conclusie

Niet van toepassing.

4.4.4 Aanbeveling

Geen.

4.5 Protocollen en afspraken

Diverse protocollen en afspraken zijn gemaakt en beschikbaar waar het gaat om incidentbestrijding op het IJsselmeer en de Waddenzee. Deze protocollen en afspraken staan onder andere vastgelegd in incidentbestrijdingsplannen (IBP's) voor IJsselmeer en Waddenzee, in scenario's en maatregelen per scenario. Een centralist moet op basis van de melding een inschatting maken voor de gewenste alarmering. Om dit proces gestructureerd te laten plaatsvinden, is de melding te kwalificeren naar scenario's.

Bij de SAMIJ betrokken meldkamers hebben "meldkamerprotocollen". Dit zijn protocollen voor de meldkamers om te gebruiken bij:

- Het doorlopen van verschillende scenario's,
- De keuze van de C-GMK.

De protocollen geven per onderwerp een samenvatting, specifiek voor de meldkamer, van de informatie die in het betreffende IBP is beschreven.

De vraag in deze paragraaf is of deze protocollen en afspraken toegepast zijn (zoals bedoeld), toepasbaar waren in de specifieke omstandigheid en of er bij (bewuste) afwijking van deze protocollen en afspraken afstemming en vastlegging is geweest.

4.5.1 Bevindingen

Uit de enquête blijkt dat de centralisten van de betrokken meldkamers aangeven dat het werken op basis van de bestaande planvorming een standaardprocedure is. Het gaat dan specifiek om het IBP IJsselmeer en de scenariokaarten. Vanuit de GMK NN werd aangegeven dat conform de inzet op groot water in eerste instantie geen brandweer eenheden worden gealarmeerd en ingezet.

Uit de enquête blijkt ook dat de operationeel leidinggevendenden ter plaatse geen van allen hebben gewerkt op basis van bestaande planvorming.

4.5.2 Analyse

Het scenario dat het best past bij deze melding is beschreven op "Scenariokaart 1, mens en dier in nood". Op de scenariokaart wordt aangegeven dat het scenario kan optreden als gevolg van uiteenlopende incidenten. Bij het doorlezen blijkt dat het scenario voornamelijk is gebaseerd op een incident met/ op een schip op groter water. Voor een incident dicht onder de kust staan geen mogelijke specifieke aandachtspunten en/ of maatregelen beschreven.

Het enige wat duidelijk blijkt uit het IBP is dat de Kustwacht als procesverantwoordelijke de leiding en coördinatie heeft over de SAR-actie. Tot GRIP 1 is de Kustwacht ook

verantwoordelijk voor de communicatie en voorlichting over de SAR-actie. Verder valt te lezen dat sprake kan zijn van slachtoffers die directe medische hulp behoeven. Bij vermissingen heeft de politie een rol in verband met opsporing. Coördinatie van maatregelen wordt beschreven in het kader van het vaststellen van aanlandingsplaatsen.

Wat op de scenariokaart mens en dier in nood staat geeft weinig tot geen informatie over maatregelen bij een verdrinking/ vermissing vlak bij de kust. Voor de betrokken meldkamers staan de verantwoordelijkheden erin.

4.5.3 Sub-conclusie

Op basis van de inhoud van de scenariokaart is het te begrijpen dat in eerste instantie niet is gedacht aan inzet van brandweereenheden voor assistentie bij de SAR-actie.

4.5.4 Aanbeveling

Neem in "Scenariokaart 1, mens en dier in nood" specifieke aandachtspunten en/ of maatregelen op die van belang zijn voor een effectieve inzet van eenheden, van zowel water- als landzijde, bij een incident dicht onder de kust.

Vraag daarnaast aan de GMK's om het inzetvoorstel voor een incident dicht onder de kust nader te beoordelen. Bijvoorbeeld voor het alarmeren van een oppervlakte reddingsteam.

5 Overige processen.

De focus van deze evaluatie is het proces melding en alarmering van de bij incidenten op het IJsselmeer of de Waddenzee samenwerkende meldkamers en hulpdiensten. Vanuit deze evaluatie komen ook observaties over overige (hoofd)processen van crisisbeheersing naar voren. In dit hoofdstuk zullen deze observaties thematisch behandeld worden. Waar relatie kan of moet gelegd naar afgesproken structuren, plannen of werkwijzen, zal dit in de behandeling van het thema meegenomen worden. Het gaat dus zowel om of het goed is gegaan, als dat het goed is gedaan.

5.1 Op- en afschalen

Het op- en afschalen in de incidentbestrijdingsorganisatie is afhankelijk van een aantal factoren, zoals de ernst van het incident, de omvang van het incident, de plaats van het incident en de ernst van de situatie voor externe organisaties. Uiteindelijk dient tijdens de opschaling het juiste aantal en het juiste niveau van mensen en middelen te worden ingezet.

Op- en afschaling kan binnen één organisatie (monodisciplinair) en binnen meerdere organisaties in samenwerking (multidisciplinair) plaatsvinden. Het gaat hierin om zowel het op- en afschalen schalen in monodisciplinaire zin (inzet van extra eenheden) als in multidisciplinaire zin (afkondigen van GRIP).

5.1.1 Bevindingen

Monodisciplinaire opschaling heeft plaatsgevonden door het vragen van assistentie van de brandweer ten behoeve van de SAR-actie. Dit verzoek kwam om 12:56 uur binnen bij de GMK NN, waarop het duikteam, een oppervlakte reddingsteam, een tankautospuut en een OvDB werden gealarmeerd. Omdat de tankautospuut geen volledige bezetting had werd nog een tweede tankautospuut gealarmeerd en op verzoek van de OvDB nog een tweede oppervlakte reddingsteam. Deze eenheden meldden zich op het strand van Lemmer en werden ingezet voor het zoeken door middel van waden door het ondiepe water voor het strand. Het duikteam heeft nog wat diepere gedeeltes doorzocht. Uit de reacties van de bevelvoerders van de gealarmeerde eenheden is op te maken dat zij de alarmering voor de assistentie laat vonden komen.

Multi opschaling is wel overwogen door OvDB maar niet gedaan omdat het niets zou toevoegen, het ging goed zoals het ging.

5.1.2 Analyse

Naar aanleiding van de omstandigheden on scene is assistentie gevraagd aan de brandweer om te komen assisteren bij het zoeken naar de vermiste, door middel van het waden door het ondiepe water voor het strand. De brandweer heeft hier snel op gereageerd en een groot aantal eenheden ingezet. Dit had misschien eerder kunnen worden gerealiseerd als KWC en GMK NN in hun eerste overleg stil hadden gestaan bij de locatie van het incident zoals besproken in § 4.2 inzet van eenheden. Op hetzelfde moment van informeren van de GMK NN door het KWC (12:28 uur), had het KWC ook iemand van de KNRM Lemmer aan de lijn en men had zijn lokale kennis goed kunnen gebruiken voor de vraag of assistentie van de landzijde wenselijk was. Een volgend moment had na een snelle beoordeling van de situatie ter plaatse kunnen zijn door de eerste eenheid, de Anna Dorothea.

5.1.3 Sub-conclusie

Het ondiepe water voor het strand van Lemmer moest door middel van waden worden doorzocht. Hiervoor is assistentie van de brandweer gevraagd. Betrokken functionarissen zijn van mening dat laat om assistentie werd gevraagd.

GRIP-opscaling is bewust niet gedaan omdat het geen toegevoegde waarde zou hebben gehad.

5.1.4 Aanbevelingen

Zorg voor een grotere awareness bij meldkamercentralisten voor de betekenis van een incidentlocatie voor mogelijke inzet van eenheden. Een incident zo dicht onder de kust is niet hetzelfde als midden op het IJsselmeer. Assistentie vanaf de landzijde kan dicht onder de kust een reële optie zijn die dient te worden overwogen en besproken tussen KWC en een betrokken GMK.

5.2 Leiding en coördinatie

Het proces Leiding & coördinatie behelst voor alle disciplines (horizontaal) en voor alle niveaus (verticaal):

- Het in onderlinge samenhang vaststellen van de prioriteiten bij de bestrijden van het incident (de besluitvorming);
- Het coördineren van en leidinggeven aan de feitelijke bestrijding c.q. aan de inhoudelijke rampbestrijdingsprocessen;
- Het monitoren van resultaten en
- Het op basis hiervan beoordelen en bijstellen van de bestrijding

Aspecten die bij leiding en coördinatie behoren zijn onder andere de gegeven operationele leiding aan het incident en de coördinatie van het plaats incident. Bij de meldkamers en de daarvandaan gealarmeerde leidinggevendenden ligt de taak de incidentbestrijding aan te sturen en zo nodig bij te sturen. Onderstaand wordt de operationele leiding – voornamelijk vanuit de meldkamers – en de coördinatie plaats incident – voornamelijk door de gealarmeerde leidinggevendenden – apart behandeld.

5.2.1 Bevindingen operationele leiding

Het KWC trad op als het centrum dat de operationele leiding had, ze alarmeerde eenheden en zette deze in. Het KWC informeerde alle andere betrokken meldkamers. Het KWC wees een OSC aan. De OSC coördineerde en zorgde ter plaatse voor afstemming van de uitvoering van de SAR-actie met de Officieren van Dienst van de landzijde.

Het KWC had weinig coördinatie en afstemming over de inzet van eenheden door andere meldkamers. Alleen over de inzet van een ambulance en de traumahelikopter is afgestemd met de GMK NN. De aanvraag van assistentie van de brandweer voor het zoeken verliep via de politie naar de GMK NN. Het KWC was hiervan in eerste instantie niet op de hoogte.

Het besluit einde SAR is door de leidinggevendenden ter plaatse genomen en het KWC nam dat besluit over.

5.2.2 Analyse operationele leiding

Het KWC had de operationele leiding over de reddingboten, de SAR-helikopter en het kustwachtvliegtuig. Het KWC had een OSC aangesteld die zorgde voor de coördinatie en afstemming van de zoekende eenheden op het water en met de leidinggevendenden van de landzijde.

Het incident was relatief eenvoudig en er hoefde geen prioriteiten te worden gesteld. De OSC coördineerde de uitvoering van de zoekactie ter plaatse. Het monitoren, beoordelen en eventueel bijsturen van de SAR-actie vereisen een goed beeld van de situatie. Zie hiervoor § 5.3 Informatiemanagement.

Opvallend is dat het besluit einde SAR ter plaatse werd genomen, zonder overleg met het KWC. Hierover is het IBP heel duidelijk, einde SAR wordt door het KWC afgekondigd. Maar je hebt als KWC op afstand niet veel te besluiten als je niet bij de beslissing wordt betrokken.

5.2.3 Bevindingen coördinatie plaats incident

Ter plaatse waren meerdere leidinggevendenden voor de coördinatie. De OSC was door het KWC aangesteld als coördinator voor alles op het water, inclusief SAR-helikopter en kustwachtvliegtuig. De officieren van dienst van de hulpverleningsdiensten kwamen als leidinggevendenden van de eigen diensten.

On scene coordinator (OSC)

De Anna Dorothea was de OSC ter plaatse. De OSC coördineerde de varende eenheden in het uitvoeren van zoekpatronen en stemde samen met het KWC af met de SAR-helikopter en het kustwachtvliegtuig over de zoekpatronen. De OSC had ook een bemanningslid op de wal gezet als SAR-Liaison bij het Motorkapoverleg (MKO). Met dit MKO werd het zoeken door de brandweereenheden gecoördineerd en afgestemd.

Coördinator incident schip

Niet van toepassing.

Officieren van Dienst hulpverleningsdiensten/ MKO

De Officieren van Dienst van de hulpverleningsdiensten hadden op het strand een MKO gevormd waarin alle coördinatie en afstemming plaatsvond. Uit de enquête blijkt dat men hierover erg tevreden was. De OvD Brandweer leidde het MKO en hij ging ervan uit dat het een brandweer zoekactie was. Vanuit die aanname werkte het MKO zoals ze altijd gewend waren. Uit de enquête lijkt ook dat men de aanwezigheid van een SAR-liaison in het MKO heel goed vond werken (ook al was er geen officiële opschaling naar GRIP 1 en dus geen CoPI).

5.2.4 Analyse coördinatie plaats incident

Op het strand van Lemmer was één grote zoekactie gaande, vanaf het strand naar het ondiepe water naar het diepe water, werd gezocht door brandweer en politie, brandweer en KNRM. Dit geheel werd op het land gecoördineerd door het MKO op het strand en op het water en in de lucht door de OSC. De coördinatie en afstemming van de SAR-actie liep zo goed, dat er voor het KWC weinig meer aan toe te voegen was. De leidinggevendenden ter plaatse hebben op een gegeven moment zo ook einde SAR afgesproken zonder het KWC hierin te betrekken.

Hierdoor lijkt het alsof het KWC de operationele leiding niet goed in handen had. Aan de andere kant is het maar de vraag of meer bemoeienis van het KWC een positief effect had gehad. Een actie die goed loopt moet je ook niet te veel verstoren. Het was uiteindelijk niet een heel erg ingewikkeld incident. Ook waren er geen redenen voor het KWC om de operationele leiding heel sterk te benadrukken.

5.2.5 Sub-conclusies

De coördinatie op de plaats van het incident met een MKO met SAR-liaison op het strand en een OSC op het water verliep goed en naar tevredenheid van de betrokkenen.

Het KWC heeft haar rol in de operationele leiding niet heel veel nadruk gegeven, maar dat was ook niet nodig bij dit incident.

5.2.6 Aanbeveling

Zet voor afstemming tussen water- en landzijde een SAR-liaison in, ook wanneer (nog) niet is opgeschaald naar GRIP.

5.3 Informatiemanagement

Het proces informatiemanagement is de belangrijkste randvoorwaarde voor het proces Leiding & coördinatie. Naarmate de benodigde informatie completer en sneller beschikbaar komt, nemen de mogelijkheden tot leiding & coördinatie meer dan evenredig toe. De juiste informatie moet in de juiste vorm en op het juiste moment beschikbaar zijn voor degenen die deze nodig hebben.

5.3.1 Bevindingen

Uit de enquête komt naar voren dat de eenheden die werden ingezet door het KWC vonden dat zij de juiste informatie hadden op het juiste moment. Hun verwachting van de situatie en wat ze daadwerkelijk aantreffen kwam aardig overeen. De officieren van dienst van de hulpverleningsdiensten gaven daarentegen aan dat zij heel weinig tot geen informatie hadden over het incident waar zij werden ingezet.

De situatierapportages van de OSC aan het KWC zijn voor wat betreft de bij de SAR-actie betrokken hulpverleningsdiensten van de landzijde summier. Een aantal keer wordt bijna terloops gemeld dat politie, ambulance of brandweer aanwezig zijn, maar nooit in concrete aantallen o.i.d. De totale omvang van de zoekactie wordt uit de situatierapportages niet duidelijk.

5.3.2 Analyse

Uit de bevindingen komt naar voren dat de eenheden ingezet door het KWC goed zijn gebriefd en goede informatie hebben gekregen. Dit is verklaarbaar door het feit dat zij in een voor hen bekende wijze werden ingezet. Business as usual. Voor de hulpverleningsdiensten en vooral voor de brandweer gold dat niet en was het een ongewone inzet. De leidinggevendenden kregen weinig tot geen informatie over de situatie waarvoor ze werden gealarmeerd. Dit is verklaarbaar doordat het voor hen een ongebruikelijke inzet was en ook de GMK NN niet alle informatie had voor de Officieren van Dienst.

Voor het monitoren en eventueel bijstellen van een SAR-actie is het KWC afhankelijk van een goed beeld van de situatie, en goede informatie uit de situatierapporten van o.a. de OSC. Hier kun je zien dat de OSC in een ongebruikelijke situatie zat, met veel eenheden van de landzijde die assisteerden. Weet in normale gevallen het KWC wel wat er allemaal vaart en vliegt voor een SAR-actie, dan was dat nu voor de landzijde eenheden niet zo. Deze informatie had van de OSC/ SAR-liaison moeten komen. Ook al ging alles goed, toch ben je als operationeel leider eindverantwoordelijk voor de inzet. Dan is het goed als je weet welke en hoeveel eenheden zijn betrokken bij deze inzet. De aanduiding "De brandweer is ook aanwezig" volstaan dan niet. In dit geval waren vijf brandweer eenheden aanwezig en een OvDB. Dat is goed zichtbaar en iets om rekening mee te houden in bijvoorbeeld de woordvoering en communicatie. Zie § 5.5 Publieksinformatie en woordvoering.

5.3.3 Sub-conclusie

De eenheden ingezet door het KWC zijn goed gebriefd voor een gebruikelijke inzet. De leidinggevendenden ingezet door de GMK NN zijn niet goed gebriefd voor een ongebruikelijke inzet.

De situatierapporten van de OSC aan het KWC waren in te algemene termen over de omvang van de ongebruikelijke inzet van de hulpverleningsdiensten van de landzijde.

5.3.4 Aanbeveling

Zorg voor een goede informatiedeling/ briefing bij ongebruikelijke inzetten, juist dan is van belang dat de juiste mensen de juiste informatie krijgen.

5.4 Verbindingen

Communicatiemiddelen

Bij incidenten op het water zijn verschillende communicatiemiddelen in gebruik:

- Op het land communiceren de reguliere hulpverleningsdiensten onderling via het landelijke communicatienetwerk C2000. Binnen C2000 zijn onder andere afspraken gemaakt over hoe te communiceren tussen de verschillende hulpverleningsdiensten (multidisciplinair).
- Alle op het water opererende (hulpverlenings)partijen communiceren onderling via de marifoon. Tijdens een incident gebruiken partijen hiervoor normaliter het marifoonkanaal 67, tenzij het Kustwachtcentrum (KWC) andere marifoonkanalen toewijst.

Bij verbindingen kan het gaan over de communicatie tussen meldkamers ook over de communicatie tussen de meldkamer en haar eenheden c.q. leidinggevende ter plaatse.

5.4.1 Bevindingen

Uit de enquête blijkt dat de communicatiemiddelen goed functioneerden en dat daarmee goede verbindingen konden worden onderhouden. Belangrijkste klacht was dat de SAR-helikopter te veel lawaai maakte voor het gebruik van de C2000 portofoons op het strand. Varende eenheden, SAR-helikopter en kustwachtvliegtuig en KWC communiceerden via VHF, Landeenheden, varende eenheden, GMK NN en KWC communiceerden ook via RMG-05, daarnaast werd incidenteel getelefoneerd.

5.4.2 Analyse

De communicatiemiddelen werkten goed. Hiermee konden effectieve verbindingen worden gerealiseerd. De hulpverleners aan de landzijde zijn minder gewend aan het werken terwijl een helikopter boven je aan het werk is. Ze hadden last van de herrie.

5.4.3 Sub-conclusie

De communicatiemiddelen werkten goed en werden goed gebruikt.

5.4.4 Aanbeveling

Geen.

5.5 Publieksinformatie en woordvoering

De verantwoordelijkheid voor communicatie ligt tot GRIP 1 bij de primair verantwoordelijke organisatie de Kustwacht als procesverantwoordelijke bij Search and Rescue.

5.5.1 Bevindingen

Om 12:31 uur werd persalarm Fryslân afgegeven door de GMK NN, gevolgd door de alarmering van de voorlichter brandweer Fryslân om 13:00 uur en ten slotte om 13:10 de inzet van Burgernet en Waternet. Over deze alarmeringen werd het KWC niet geïnformeerd.

Om 13:05 uur nam de perswoordvoerder van de Kustwacht contact op met KWC en vroeg naar de stand van zaken van het incident bij Lemmer. Hij werd bijgepraat door het KWC.

5.5.2 Analyse

Voor deze evaluatie was geen informatie beschikbaar over de activiteiten van de woordvoerders van de Kustwacht en van de brandweer Fryslân. Het lijkt er op dat er niet veel afstemming heeft plaatsgevonden, maar dat is niet met zekerheid te zeggen omdat beide functionarissen hun activiteiten niet loggen in de systemen van hun meldkamers.

Afgaande op de procesverantwoordelijkheid van de Kustwacht voor de communicatie over SAR-acties tot GRIP-1 zou je verwachten dat enige vorm van coördinatie en afstemming plaatsvindt. Zeker omdat het incident zich afspeelde op een mooie zonnige dag waarop veel mensen aanwezig waren op het strand waar het incident plaatsvond. Hierover is te weinig informatie om conclusies te trekken.

5.5.3 Sub-conclusie

Geen.

5.5.4 Aanbeveling

Geen.

6 Conclusie

Een overzicht van de sub-conclusies en aanbeveling gevolgd door de eindconclusie.

6.1 Sub-conclusies

Alarmering en doormelding van het incident tussen de betrokken meldkamers is conform de afspraken in het IBP verlopen. Het KWC heeft andere betrokken meldkamers geïnformeerd over de inzet van de door haar gealarmeerde eenheden. De GMK NN heeft het KWC (als procesverantwoordelijke SAR) niet geïnformeerd over de door haar gealarmeerde en ingezette eenheden. Betreffende het onderling informeren van betrokken meldkamers staan geen specifieke afspraken of eisen in het IBP IJsselmeer. De GMK NN hoefde niet de rol van C-GMK op te pakken.

De locatie zo dicht op de grens tussen nat en droog heeft vanuit zowel het KWC als de GMK NN niet geleid tot overleg over mogelijke bijstand van de landzijde aan de SAR-actie. Op basis van de inhoud van de scenariokaart is het te begrijpen dat in eerste instantie niet is gedacht aan inzet van brandweereenheden voor assistentie bij de SAR-actie.

Het ondiepe water voor het strand van Lemmer moest door middel van waden worden doorzocht. Hiervoor is assistentie van de brandweer gevraagd. Betrokken functionarissen zijn van mening dat laat om assistentie werd gevraagd. GRIP-opstapeling is bewust niet gedaan omdat het geen toegevoegde waarde zou hebben gehad. De coördinatie op de plaats van het incident met een MKO met SAR-liaison op het strand en een OSC op het water verliep goed en naar tevredenheid van de betrokkenen.

Het KWC heeft haar rol in de operationele leiding niet heel veel nadruk gegeven, maar dat was ook niet nodig bij dit incident. De eenheden ingezet door het KWC zijn goed gebriefd voor een gebruikelijke inzet. De leidinggevendende ingezet door de GMK NN zijn niet goed gebriefd voor een ongebruikelijke inzet. De situatierapporten van de OSC aan het KWC waren in te algemene termen over de omvang van de ongebruikelijke inzet van de hulpverleningsdiensten van de landzijde. De communicatiemiddelen werkten goed en werden goed gebruikt.

6.2 Aanbeveling

- Procesverantwoordelijkheid kan alleen goed worden ingevuld wanneer voldoende informatie beschikbaar is over de uitvoerende eenheden. Neem in het IBP IJsselmeer afspraken op over het onderling informeren van bij een incident betrokken meldkamers. Zorg ervoor dat deze afspraken worden geïmplementeerd in de werkwijzen van de meldkamers.
- Zorg voor een grotere awareness bij meldkamercentralisten voor de betekenis van een incidentlocatie voor mogelijke inzet van eenheden. Een incident zo dicht onder de kust is niet hetzelfde als midden op het IJsselmeer. Assistentie vanaf de landzijde kan dicht onder de kust een reële optie zijn die dient te worden overwogen en besproken tussen KWC en een betrokken GMK.
- Neem in "Scenariokaart 1, mens en dier in nood" specifieke aandachtspunten en/ of maatregelen op die van belang zijn voor een effectieve inzet van eenheden, van zowel water- als landzijde, bij een incident dicht onder de kust. Vraag daarnaast aan de GMK's om het inzetvoorstel voor een incident dicht onder de kust nader te beoordelen. Bijvoorbeeld voor het alarmeren van een oppervlakte reddingsteam.
- Zet voor afstemming tussen water- en landzijde een SAR-liaison in, ook wanneer (nog) niet is opgeschaald naar GRIP.

- Zorg voor een goede informatiedeling/ briefing bij ongebruikelijke inzetten, juist dan is van belang dat de juiste mensen de juiste informatie krijgen.

6.3 Eindconclusie

Alarmering en doormelding van het incident tussen de betrokken meldkamers is conform de afspraken in het IBP verlopen. Het onderling informeren van betrokken meldkamers naar elkaar is niet goed verlopen. Betreffende het onderling informeren van betrokken meldkamers staan geen specifieke afspraken of eisen in het IBP IJsselmeer.

De locatie zo dicht op de grens tussen nat en droog heeft vanuit zowel het KWC als de GMK NN niet geleid tot overleg over mogelijke bijstand van de landzijde aan de SAR-actie. Op basis van de inhoud van de scenariokaart is het te begrijpen dat in eerste instantie niet is gedacht aan inzet van brandweereenheden voor assistentie bij de SAR-actie.

Betrokken functionarissen zijn van mening dat laat om assistentie van de brandweer werd gevraagd. GRIP-opstapeling is bewust niet gedaan omdat het geen toegevoegde waarde zou hebben gehad. De coördinatie op de plaats van het incident met een MKO met SAR-liaison op het strand en een OSC op het water verliep goed en naar tevredenheid van de betrokkenen.

Het KWC heeft haar rol in de operationele leiding niet heel veel nadruk gegeven, maar dat was ook niet nodig bij dit incident. Daar waar voor een meldkamer of voor ingezette eenheden de inzet ongebruikelijk was had dit negatieve invloed op het informatiemanagement. De communicatiemiddelen werkten goed en werden goed gebruikt.

Specifieke afspraken over het delen van informatie tussen meldkamers, na de initiële melding, een grotere awareness bij meldkamercentralisten voor de betekenis van een locatie van een incident en toevoegen van specifieke aandachtspunten en/ of maatregelen voor incidenten vlak onder de kust aan "Scenariokaart 1, mens en dier in nood" in het IBP IJsselmeer kunnen hierin verbetering brengen.

Bijlage A Enquêteresultaten

Hoe tevreden ben je over het algemeen over het algehele optreden van de hulpdiensten? (1-10)

Gemiddeld cijfer voor deze inzet 6,9 van zeven respondenten (spreiding van 6 – 8)

Hoe beoordeel je de samenwerking (leiding & coördinatie, melding & alarmering, informatie-uitwisseling, nakomen afspraken, etc.) binnen je eigen meldkamer en met de andere meldkamers?						
	Slecht	Matig	Voldoende	Goed	Uitstekend	N.v.t.
GMK Noord-Nederland				2		1
GMK Flevoland				1		2
Kustwachtcentrum				1		2
Centrale meldpost IJsselmeer			1			2

Hoe beoordeel je de samenwerking (informatie-uitwisseling, leiding & coördinatie) met coördinatoren ter plaatse?						
	Slecht	Matig	Voldoende	Goed	Uitstekend	N.v.t.
On Scene coordinator			1	2	2	2
Air coordinator				2		5
CoPI/ MKO				4		3

Hoe beoordeel je de samenwerking binnen je eigen dienst en met de partners (en partner meldkamers)?						
	Slecht	Matig	Voldoende	Goed	Uitstekend	N.v.t.
Politiezorg		2		1	1	
Ambulancezorg				2	1	1
Brandweezorg				1	3	
KNRM en Reddingsbrigade				1	3	
Kustwachtcentrum				1	3	
Rijkswaterstaat						4
Gemeente				2		2
Overige partners						4

